

כלי ההלכה לדיני
חוسطה וקבלת מידיו לידי
מתוכן הספר

דוגמא

מן פין מקומין:

ספר

דרכי טוהר

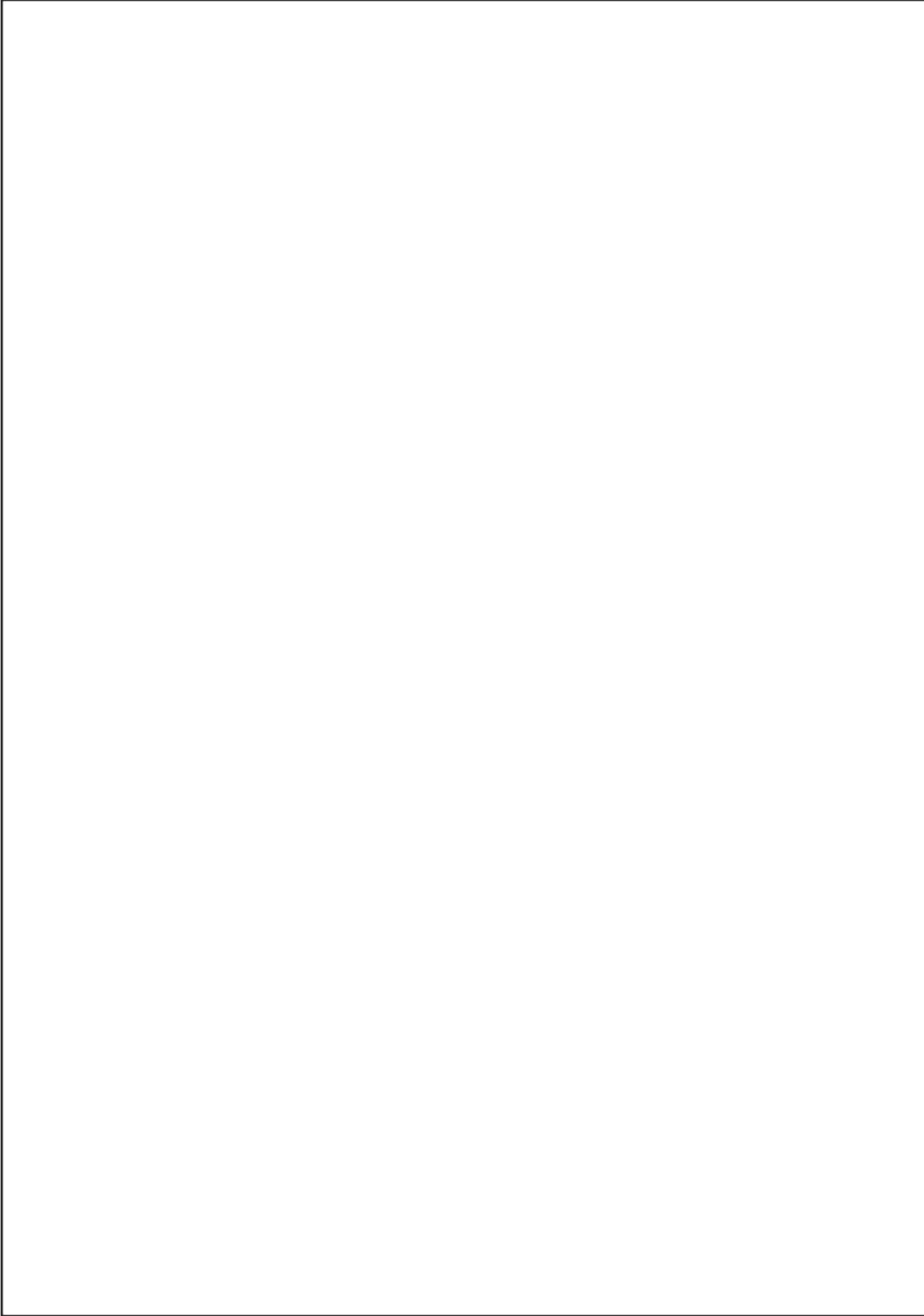
המדריך השלם
להלכות הרחבות

עם פסקי
הגרי"ש אלישיב
שבט הלווי
חותם שני
ופוסקי דורינו שליט"א

מחולק חינם לזככי הרבנים. יש לשמר על קדושת החוברת

בשער הספר

בעזרת השם יתברך זכינו, שבימים אלו הופיע הספר החשוב 'דרכי טוהר' – 'המדריך השלם להלכות הרוחקות', הספר אשר מצוים בו מאות תשובות ופסקים מפורטים לכל הספקות והשאלות הנוגעות להלכות הנחוצות שבhallot הרוחקות. הספר כולל בתוכו מאות דוגמאות מעשיות מחיי היום יומם עם מקורות מלאים לכל הלכה והוראה, כתובים בידי מורי הוראה מובהקים, ומעוטר בהסכנותיהם הנלהבות של גдолי פוסקי דורנו שליט'א.

מהפה!!!

זו היא זו התהושה המלווה אותנו, מיום הוצאתו של הספר לאור עולם. בעקבות הופעתו של הספר חל מהפה גدول והתעוררות רבה ועצומה בקרב כל שדרות העם ללימוד ולקיים הלכות חשובות אלו. הן בקרב אברכים תופס תורה והן בקרב בעלי בתים, גברים ונשים מבוגרות וצעירות, אשר נחשפו זה עתה להלכות אלו הכתובות בצורה ברורה השווה לכל נפש, הירודת לפרטים מעשיים בחיי היום יום. וربים מהם אמרו שהלכות שעדי עתה עמודות היו אצלם ולא מחוורות די הצורך, לאחר שקבעו לעצם למלוד בספר זה זכו והתבהרו אצל הדברים על בוראים, ועתה גם הם זוכים לקיים את ההלכה על כל פרטיה ודיקוזקה.

וידעו שלימוד וקיים הלכות אלו הינו גם סגולה נפלאה לבנים צדיקים ולדור ישרים מבורך כמו שכותב בספר פלא יועץ: "ולפי זהירות שיזהו בסדר קדושה בימי נידה - [בכל דיני הרוחקות],vr כר יוכו לנפש קדושה אל הولد, וכו' ובזה גיבור בארץ יהיה [זרען] דור ישרים יבורך". [אות נ].

בעקבות התגבותות הנלהבות של אנשים רבים, ובهم מורי הוראה ורבנים יושבי על מדין נתבקשו לפרסום פרק אחד מתוך הספר הנוגעים למעשה לכל אחד ואחת, הפרק העוסק 'בכללי ההלכה לדיני הושטה וקבלת מידו לידה'.

אננו תפילה לפני בורא עולם שחלילה לא יצא מכשול מתחת ידינו ונזכה לברכת סיעטה דשמייה.

בית מדרש גבוה להוראה - חיפה
הוצאת 'דרך' - המכון לביאור ה'שולחן ערוך'

הרבי דוד שלמה זולדן
דומ"ץ דקהילת רמות ויזניץ
וראש כולל להוראה
רחוב מקור ברוך 4 חיפה

שמעואל אליעזר שטרן
דומ"ץ בבד"ץ של מון הגר"ש ואונר שליט"א
ראש ישיבת חוג הת"ס
ורב מערב בני ברק
הלקט המפואר מבוסס על יסודות פסקיהם
של גולי הדור שליט"א אשר מפיהם אנו חיים
ובדבריהם ומה קילורין לעינים.
ביקרא דאוריה
שמעואל אליעזר שטרן

כבד ידי האברכים החשובים חבריו הכלול
בית מדרש גבורה להוראה בעירנו חיפה
ובראשם הרה"ג יידי הרב אשר נקליבץ שליט"א
...בוודאי הייתה לתועלת לדעת זהה את ההלכה
למיועשה הנוגע לטהרותם של ישראל...

כ"ד יידיכם
הדו"ש תורתכם
דוד שלמה זולדן

יעקב מאיר שטרן
מו"ץ בבד"ץ דמרן הגר"ש ואונר שליט"א
וחבר הבד"ץ ذكريות ויזניץ
מוח"ס משנת הספר ואמרי יעקב
קהילות יעקב - בני ברק
...הן הובא לפני ספר 'דרכי טוהר' שי"ל על ידי בית
מדרש גבורה להוראה חיפה - בראשות יידי הרב
הגאון ר' אשר נקליבץ שליט"א.
...החברה הנ"ל ביא תועלת גדולה למעוניינים בו, והוא
בגדר זכוי הרבים, ובפרט לאברכים ערים אחרים
ニישואיהם...
וע"ז בעה"ח
יעקב מאיר שטרן

הסכנות נספות לספר
*כ"ק האדמור"ר ממאקווא
קרית אהא
*הרבי שמואל דוד הכהן גרים
רב חסידי גור - אשדוד
*הרבי יוסף חייאל הלוי בمبرג
רב הקהילה החרדית - חיפה
*הרבי מרדכי ברנט
מו"ץ בקרית צאנז - נתניה
*הרבי מאיר דב רכנייזר
דיין ומוויז'ן דחסידי בעלזא - חיפה

פרק ג'

הושטה וקבלת מידו לידה

- א. אסורים להושט או לקבל שום חפץ מידו לידה^א.
- ב. אין שום היתר להושט ביד שמאל, או בשינויו. ואין חילוק בין חפץ ארוך להפץ קצר. וגם אם הוא לבוש בכפפות, אין להושט דבר מידו לידה^ב.
- ג. אין להטייר איסור הושטה גם אם נמצאים בפני רבים, ואין כל היתר להקל בדיני הרחבות מפני הבושה, ומכל מקום ישתדלו לנוהג באופן צנוע שלא ירגישו שהיא נדה^ג.
- ד. אם שכח שהוא נדה והושט לה ספר קודש - לא תניחנו ליפול אלא תתפסנו בידה, ואם היא יכולה תתפסנו בשינויו.

הושטה תינוק מידו לידה

- ה. נחלקו הפוסקים האם מותר להושט תינוק מידו לידה, במקרה שהתינוק הולך עצמו, ונמשך לאוּהבו, וויצה מחייב אוּהבו והולך אל אמו:
- יש מהפוסקים שהתирו להעביר מידו לידה תינוק שנמשך לאוּהבו. הוαιל וחיה נושא את עצמו.
- ויש מהפוסקים שאסרו להושט התינוק מידו לידה, גם אם התינוק הולך עצמו הוαιל וכל הטעם של חי נושא את עצמו נאמר בהלכות שבת ולא בהלכות נדה שהאיסור הוא מחשש נגיעה.
- להלכה נראה: שבשעת הדחק, אפשר לסמוך על המתירים. לדוגמה: אם נמצאים ברחוב, ואין מקום להניח את התינוק, אפשר להקל להעביר את התינוק מידו לידה ולהיפק, ובבלבד שתיקיימו ב' התנאים דלhilz: [א]. שהתינוק יכול כבר ללבת בעצמו. [ב]. שהתינוק נמשך מעצמו ורוצה ללבת אל בן הזוג^ה.

- א. שלחן ערוך סיון קצה סעיף ב. (דרך השלחן סעיף ב' אות טו).
- ב. אין שום היתר להושט ביד שמאל^ו - ב"ח. ואין חילוק בין חפץ ארוך - ש"ק ס"ק.
- ג. וגם אם הוא לבוש בכפפות - כדי השלחן ס"ק כב. (דרך השלחן סעיף ב' אות טו).
- ג. שבת הלוי סעיף ב ס"ק ג ד"ה כל וכוי, אגותה משה יורה דעה הילך ב' סיון עז.
- ה. הובאו דבריו לעיל בפרק א' אותן ז' כללי הרחבות ורואה שם אותן ו' (דרך השלחן סעיף ב' אות טו).
- ד. שבת הלוי סעיף ב ס"ק ג ד"ה אם שכח. (דרך השלחן סעיף ב' אות טז).
- ה. יש מהפוסקים שהתирו - פתhei תשובה ס"ק ג' בשם התשבץ' (חילק ג, סיון נה, אותן; וסיון נה), ברכי יוסף ס"ק ז, חוות שני סעיף ב' דין העולמים ט, קיצור הלכות נדה (הרב בויאר). (פרק ב' סעיף ג). יש מהפוסקים שאסרו - ערוך השלחן סעיף ה, משנה

ו. יש להדגיש: גם המקלים להושיט תינוק מידו לידה, אין להם לעשות זאת בדרך משחק, שיקפוץ מידו לידה. שזה וודאי אסור, הואיל וכי בזה דין של שחוק וקלות ראשן.

ז. וכן אם התינוק הינו חולה או קשור, לדוגמא: תינוק שנמצא בתחום מתן נשאה, או שהוא מכורבל במעיל חורף הסוגר גם את ידיו ורגליו. אסור להושיטה מידו לידה, הואיל ואין במרקם אלו דין חי נושא את עצמו.

ח. לא יישמו האיש והאשה כمبرאי התינוק לברית [קווואטר] כאשר היא נדה, באופן שמרסורת את התינוק לידיו, אלא תניה את התינוק על השלחן ויקחנו הבעל משם, וגם בזה יש את הסגולה. ונוהגו העולים, שלא לשמש כלל כمبرאי התינוק לברית כשהאהשה נדה.

טיפול בתינוק שבידי האשאה

ט. אין להאכיל תינוק הנמצא בידי האשאה, אمنם במקום הצורך - מותר. לדוגמא: תינוק שמסורב לאכול, או שאינו בכו הבריאות ואין אפשרות אחרת - מותר לאביו להאכילו או تحت לו תרופה או מוצץ או לטפטף לו טיפות אוזניות, כאשר הוא בידי, וכן מותר להלביש לו כובע בעת שהקור גדול, ובכלב שיזהרו שלא יגעו זה בזה.

שכיר סוף סימן עז, הגהה יד שאל על השו"ע, שבת הלוי חלק בתשובה צב, ק, וחלק ד תשובה קיב. יסוד הטהרה פרק ב סעיף ה, באර משה חלק א תשובה ג, כדי השלחן ציונים ס"ק מב. זלהלכה נראאה' - כ"כ בפרדס שמהה (ס"ק ואות ג) ופתחי מגדים (פרק ג סעיף כה). יש לציין את דעת הגרש"ז אויערבך בספרו מנתת שלמה חלק ב סימן עה, אותן ב) שמותר להושיט התינוק מידו לידיו גם כשהוא קטן בתיו. והמיקל לסמוך על הגרש"ז אין מוחין בידיו, ויש לו על מי לסמוך, אמן בנסיבות שאכן התינוק הולך ונمشך אל אוחבו. וכותב בשו"ת מנחת יצחק (חלק ק סימן ט) שהגיל שתינוק יכול להמשך אל אוחבו הוא כבן חצי שנה. (דרך השלחן סעיף ב אות יז).

טו. טהורת הבית סימן יב סעיף ז. (דרך השלחן סעיף ב אות יז).
ז. במגן אברהם או"ח סימן שח ס"ק ע, פתיחי תשובה ס"ק ג. (דרך השלחן סעיף ב אות יז).

ח. בית יצחק י"ז חלק ב סימן יח [ד], דרכי תשובה ס"ק ט בשם שו"ת בן אברהם הספרדי, כדי השלחן ס"ק כד, שבת הלוי סעיף ב ס"ק ג ד"ה אין לידיו, והגרש"ז אויערבך, והגרש"ז אלישיב הובאו דבריו באוצרות הטהרה פרק ד העראה פ. יוגם בזה יש את הסגולה' - אוצרות הטהרה פרק ד העראה פ בשם הגרא"מ גוטס. 'ונוהגו העולים' - כך שמענו. (דרך השלחן סעיף ב אות יח, שם הובאה דעתה נוספה).

ט. אין להאכיל תינוק' - שבת הלוי סעיף ב אות ג ד"ה ועוד, וד"ה וכן, קנה ברושם י"ז ו, ד, באר משה חלק א תשובה ג, 'אמנם במקום הצורך' - בדרכי השלחן ס"ק כז, יסוד הטהרה פרק ב בתוספת לטהרה סעיף ה. הגרש"ז אלישיב הובאו דבריו באוצרות הטהרה פרק ד סעיף מא. 'טייפות אוזניות' - חוט שני דינים העולים יב, ע"ע סoga בשותנים פרק כא סעיף ו. ללביש לו כובע' - באר משה חלק א תשובה ג, וכותב שם: ומכל מקום אם יוכל ילביש את הcovע כשהוא לובש על ידיו כפפות. (דרך השלחן סעיף ב אות יט).

י. אולם אין לרוחץ תינוק שבידה, כיון שקשה מאד להיזהר מגיעה זה בזה.¹ א. אין לנשך תינוק הנמצא בידי אשתו, וכן לא יחבק ולא ישחק עם תינוק שבידה, הואיל ויש בזה חיבה וקלות ראש עם אשתו. כמו כן נראה, שאין לחת חפץ או לחת חפץ מידי התינוק שבידי אשתו. אמן אם התינוק בעצמו מושיט לו או נוטל מידו – מותר, בתנאי שאין זה בדרך משחק².

יב. יש שהחמירו שאין לנגע בתינוק שבידי אשתו, אמן אם נוגע בו על ידי חפץ נראה להקל³.

הנחה חפץ או תינוק על ברכיה, או על מיטתה ושמיכתה יג. כשם שאסור ליתן לה תינוק או חפץ בידיה, כך אסור להניחו על ברכיה⁴. יד. כשצורך להביא חפץ, או את התינוק אליו למיטה, מותר להביאו ולהניחו על מיטה רחוק ממנה, ויזהר שלא יגע בה⁵.

טו. מכל מקום לא יניחנו על שמיכתה, וראוי להקפיד שלא להניחו אף על החלק בשמיכה שאינה מתכסה בו⁶.

י. חוט שני סעיף ב דינים העולמים יג, באර משה חלק ג תשובה קלט. והוסיף שם: ובשעת הצורך אפשר להקל על ידי שהבעל ילبس כפפות, ויזהר BIOTHER שלא יגע זה בזה. (דרך השלחן סעיף ב אות יט).

יא. אין לנשך – דרכי תשובה ס"ק יא, בשם שו"ת משיב דרבינו יוד"ס סימן קי, עד. לא הacob ולא ישחק – כדי השלחן ס"ק צז. אין לחת חפץ או לחת חפץ מידי תינוק שבידי אשתו – נראה לדמות למבוואר להלן אותו יט, 'אם התינוק בעצמו מושיט או נוטל מידו, מותר' – הטעם, הואיל ובמקרה זה הפעולה מתייחסת לתינוק ואין זה נשבע כמושיט מידו לידי. 'בתנאי שאין זה בדרך משחק' – מכובאר בחילתה דברינו שבמקרה זה נשבע כמושיט וכkolot ראש עם אשתו. (דרך השלחן סעיף ב אות כ).

יב. באר משה חלק א תשובה ג, כדלהלן אין לנגע בדבר שונצא ביד אשתו. (דרך השלחן סעיף ב אות כ).

יג. פתחי מגדים פרק ג ס"ק לא, כעין זה ביסוד הטהרה פרק ב סעיף ה. (דרך השלחן סעיף ב אות כג).

יד. שבת הלוי סעיף ב ס"ק ג ד"ה כישרין. ובדין נגעה במיטה כאשר היא שכבת עליה, עיין בפרק יד אותיות כה – צז. (דרך השלחן סעיף ב אות כג).

טו. לא נិיח על שמיכתה – יסוד הטהרה פרק ב העירה ד. ראיוי להקפיד שלא להניחו אף על החלק שאינה מתכסה בו – בסוגה בשוшинם (פרק ג סעיף י) הסתפק האם מותר להניח תינוק על חלק השמיכה שאינה מכוסה בה, ובפתחי מגדים (פרק ג סעיף לא) הביא שיש דעתו שאוסרים ויש להימנע מהנגיעה על חלק השמיכה שאינה מכוסה בכוסה בה, שכן כתבנו ראיוי להקפיד, וכן כתב ביסוד הטהרה פרק ב העירה ד. (דרך השלחן סעיף ב אות כג).

ללכת עם ילד, כשהכל אחד מחזיק בידו אחת טז. תינוק שאינו יכול ללכת בעצמו, או שאינו רוצה ללכת - לא יאחזו בידיו מזה אחד ומזה אחד לדודותיו^{טז}.

יז. אבל ילד שהולך בעצמו ללא סיוע - מותרים ליתן לו יד ולילך עימו, בתנאי שלא ירימו אותו, ובוודאי שלא יקפיצוו יהדיו הויאל ויש בפעולה זו גם שחוק וקלות ראש שאסורים מעיקר הדין^{יז}. יה. אمنם נכוון להחמיר שלא ללכת עם ילד כשהכל אחד מחזיק בידו אחת, אפילו כשהוא ילד גדול והולך בעצמו^{יז}.

הנחה חפצים על בגדיה או בתיקה

יט. יש להחמיר שלא להניח חפצים על בגדיה או בתיקה שהיא נושאת, וכן אין ליטול שם חפצים ולכון: אין לקחת כסף מתוך ארנק שהוא מחזיקה בידיה, וכן אין לקחת מאכל מצלחת שהיא אוחזה בידה, גם אם הוא נוטלו על ידי מזוג, כמו כן יש להחמיר שלא לזרוק חפץ לתוך תיק וארנק שבידה, [ראה להלן אותן לה]^ט.

כ. מותר להניח חפץ בתחום עגלה שהיא מסיעה^ט.

ניסיאת משא ביחיד, הורדת עגלה במדרגות

כא. הרוצה לעוזר לאשתו להוריד עגלה מהאוטובוס, או מקומה עליונה וכדומה, נחלקו האחראונים האם מותר להם להרים משא כבד ביחיד:

יש שכתבו שבשבעת הדחק מותר לשאת משא כבד יהדיו. ולהלכה: כתבו הפסוקים אסור לישא משא יהדיו, ואפילו משא כבד וכן אסור לבעל לעוזר לאשתו להוריד עגלה במדרגות מקומה עליונה או ברדתה מהאוטובוס^{טט}.

טו. מנחת יצחק חלק ז סימן ט, ובדי השלחן ס"ק כו. (דרך השלחן סעיף ב'>About ca.).
יז. אבל תינוק שיכול ללכת בעצמו - מנחת יצחק חלק ז סימן ט, בדי השלחן ס"ק כו.
(דרך השלחן סעיף ב'>About ca.).

יח. אמןם נכוון להחמיר - שבט הלוי סעיף ב' ס"ק ג ד"ה יש, סוגה בשושנים פרק כא סעיף ז בשם באր משה חלק א סימן ג'>About ca. (דרך השלחן סעיף ב'>About ca.).
יט. יש להחמיר - בדי השלחן ס"ק כו בשם שירי טהרה, אין לקחת מאכל מצלחת - באר משה חלק א סימן ג'>About ca. (דרך השלחן סעיף ב'>About ca.).

כ. חוט שני סעיף ב' דינם העולים ג. (דרך השלחן סעיף ב'>About ca.).

כא. יש שכתבו שבשבעת הדחק' - ציין אליעזר חלק י"ב סימן ג'>About ca. עמוד ר' ס"ק ג'>About ca. ו'halbella: אסור לישא משא יהדיו' - כן ממשמע מהחייב אדים (דיני הסדר בקצירה, סימן קל), וכן כתוב המנתה יצחק חלק ז סימן ט, והובאו דבריו בסוגה בשושנים פרק כא סעיף ח, שבט הלוי סעיף ב' על ש' ס"ק ג. הגור'יש אלישיב, והගרש"ז אויערבך הובאו דבריו באוצרות הטהרה פרק ד סעיף מב, ובשו"ת אגדות משה כתוב: ראוי להחמיר שלא להרים עם אשתו משא כבד (יר' חלק ב' סימן עה). (דרך

כבר. גם כאשר אנשים נוספים מריםם עימם את החפץ - אסור להרימו יחדיו^{בג}.

כג. נכון להחמיר שלא לדוחוף ביחד עגלת או עריסה^{בג}. כד. אסורים להחזיק חפץ ביחד באוויר. ולפי זה נראה שאסורים לאחزو ביחד מגבת ולונגה בה את ידיהם. ואם היא תלולה על מטללה - מותר, אם אין חשש נגיעה זה בזזה^{בג}.

נתינת טבעת קידושין

כה. כשהכללה נדה המנהג הוא, שהחתן עונד את טבעת הקידושין לכלה, אך יזהר ככל יכולתו לגעת רק בטבעת הקידושין ולא באצבעה. [דעתו נוספת נוספת נוספה ראה הערכה]^{בג}.

נגיעה בחפץ שנמצא בידי

כו. נחלקו האחראונים האם מותר לבעל לגעת בדבר הנמצא בידי האשה. כגון נגיעה בארנק שאותה בידי.

ולhalbכה : נכון להחמיר שלא לנגע בדבר שנמצא בידי האשה^{בג}.

השלוחן סעיף ב'>About כד).

כב. כן משמע מהחייב אדם (דיני הסדר בקצרה, סימן קל). (דרך השלוחן סעיף ב'>About כד).

כג.

באר משה חלק א' תשובה ג'. (דרך השלוחן סעיף ב'>About כד).

כד. אם הם מחזיקים ביחד מגבת - פשוט. ואם היא תלולה על מטללה - כדילחן אותן

קט - לוב. (דרך השלוחן סעיף ב'>About כו).

כה. 'המנาง הוא' - או רוזע חלק א' סימן שם בשם מוריינו רבבי שמחה, באור היטב אבן העוד סימן סא ס"ק ח, נכ"ג סימן סב הגוזה הטור דס, שו"ת בנין ציון סימן קלט, דרכי תשובה ס"ק ג. וכן פסקו שבת הלוי סעיף ב' ס"ק ג ד"ה בחופת, כדי השלוחן ס"ק

י' ח' אוצרות הטהרה פרק ד סעיף לו בשם הגראי"ש אלישיב.

ויש שכתו שאם הכללה אינה טהורה, אין החתן עונד לה את טבעת הקידושין, אלא היא תגיביה את אצבעה כלפי מעלה, והחתן יוכל את הטבעת כלפי הובאו ויעזוב אותה מעל האצבע, ותשחררב מעצמה על אצבעה (درשות מהרי"ל הובאו בדרכי תשובה ס"ק ג, ובבאר היטב אבן העוד סימן כא' אות ח) וכך כתבו במנחת יצחק (חלק ג' תשובה ס"ק ג, ובחותן שני (עמוד רטז, סעיף ג). ובערך הדר"ט (ירוד' סימן כא' ס"ק ד), כתוב DIDASH בזוקה, אבל לא החליט כן למשעה, ובשו"ת עמק המלך הספרדי (סימן כב), כתוב לקדש בזוקה בראש האצבע של הכללה, והוא תניח תוך אצבעה. (דרך השלוחן סעיף ב'>About לא).

כו. נחלקו האחראונים' - דעת השיוורי טהרה סימן קצה ס"ק א, ובספרו ק"נ"ס המשמטה לשיו"ט (סימן ז), הובא בפתחו ווטא, וכן משמע מותשובת יד אליהו, שיובא להלן פרק ד' אותו אבדין להدليلנו מナー שנמצא בזיהה - להחמיר. אך בדרכי תשובה ס"ק א' הביא שו"ת מישיב דברמים יי"ד תשובה קי' - שמתיר לנגע בדבר שנמצא בזיהה. וולhalbכה נכון להחמיר' - מנחת יצחק חלק ז סימן ע, פרdot שמחה סימן קצה אות ד, פתח מגדים פרק ג' סעיף כב, וכן משמע שבשבט הלוי סיכום הלכות ס"ק ד, ובידי השלוחן ס"ק כה.

(דרך השלוחן סעיף ב'>About מו).

כז. אם האשה אוחזת בשופורת הטלפון, ואין אפשרות לעבור אלא אם כן ירים את החותם המאריך - לא ירים את החותם בידו^ו. כה. אمنם מותר לבעל לעבור שם אף על פי שהאשה אוחזת בשופורת הטלפון והוא נוגע בחותם המאריך תוך כדי הילוכו^ז.

נגעה ביחיד בדבר המתנדנד

כט. דנו פוסקי זמנינו האם מותר לשנייהם לנוגע ביחיד בדבר המתנדנד, ולהלכה: נקטו הפסיקים שמתוריהם שנייהם לנוגע בדבר המתנדנד, ולכן, מותרים לשבת על יד שלחן המתנדנד אף על פי שהם נוגעים בו, אם אין כוונתם לנדרדו^ט.

לו. וכן מותר לאוחזו בשופורת הטלפון בזמן שהשניה מחייבת מתושבת^ל. לא. מותר לפתח דלת שנסגרה על ידי קפיז, והוא פותח ואוחזו את הדלת עד שאשתו מגיעה, וזה מוסר את הדלת לידי. ומותר גם להחזיק בידית הדלת כאשר האשה מחזיקה בצד השני^ל. לב. מותר לתלות כביסה על החבל באותו זמן, או להוריד כביסה מהחבל ייחדיו^ל.

כו. באור משה חלק ג' תשובה קלא סעיף א, פתיחי מגדים פרק ג' סעיף מא. (דרך השלחן סעיף ב'אות מז).

כט. שבט הלוי סעיף ב ס"ק ג' ד"ה כשל חד. (דרך השלחן סעיף ב'אות מז). 'דנו פוסקי זמנינו' - דעת הבאר משה חלק ג' תשובה קלא, א, פתיחי מגדים פרק ג' סעיף מ, מא, סוגה בשושנים סימן י"ד סעיף ח - שאסורים לנוגע בדבר המתנדנד. זה להלכה: ' - שבט הלוי סעיף ב ס"ק ג' ד"ה מותר. ובדי השלחן ס"ק כו, וכן שמענו מהשובי המוריים, [דין זה אינו דומה לחפץ הנמצא בידי האשה, שם הדבר נמצא בידייה, והבעל נוגע בו. מה שאין כן במקרה של נגיעה שנייהם בדבר המתנדנד החפץ אינו בידייה, ואינו בידיו]. (דרך השלחן סעיף ב'אות מה).

לו. פשוט למכואר לעיל, ובסוגה בשושנים עמוד קוץ כתוב אסור, והוא לישתו אסור לנוגע בדבר המתנדנד. (דרך השלחן סעיף ב'אות מט). לא. מותר לפתח דלת שנסגרה ע"י קפיז - חות שני סעיף ב' דין העולמים ב. ובתשובה באור משה חלק ג' סימן קליאות ב - החמיר בזה לכתהילה, ולמכואר לעיל שמוטר לנוגע בדבר המתנדנד - מותר גם לכתהילה. ומותר גם להחזיק בידית הדלת - על פי בדי השלחן ושבט הלוי, ודלא כהאר משה שם שהחמיר בזה, (דרך השלחן סעיף ב'אות נ).

לב. שבט הלוי אותן ג' ד"ה מותר, וכן היא ההלכה על פי מה שכתבנו לעיל בשם בדי השלחן. והסוברים שאסור לנוגע בלבד בדבר המתנדנד אסורים גם כאן (הගי' גרות הובאו דבריו באוצרות הטהרה פרק ד העראה קט. סוגה בשושנים עמוד קוץ). (דרך השלחן סעיף ב'אות נא).

זריקת חפץ

לא. אסור לזרוק חפץ מידו לידה^{ל'ג}.

לא. יש שכחטו שמותר לזרוק חפץ שלא כנגד האשה, אלא כלפי מעלה, והיא תחפום.

ולhalbכה כתבו הפסוקים: אף על פי שאכן דבר זה מותר מעיקר הדין, מכל מקום למעשה אין להתריר, וכל המחמיר בעניינים אלו תבוא עליו ברוכה^{ל'}.

זריקה על בגדייה ולארכנק שבידה

לה. יש להחמיר שלא לזרוק חפץ על בגדייה או לתוך סל או לארכנק שבידה^{ל'ג}.

כיסוייה בשמיכה

לו. אם נפללה שמיכתה אסורה הבעל לכוסותה, ואסור גם לזרוק עליה את השמיכה^{ל'ג}.

לו. דין הפעלת מכונת תפירה ביחד עם אשתו נדה, מבואר בדרך השלחן סעיף ב אותן צו.

לא. דין נתינת גט לאשתו נדה, מבואר בדרך השלחן סעיף ב אותן לב.

לא. דין הושטה כסף או חפץ לאשה זורה, מבואר בדרך השלחן סעיף ב אותן נב.

ל'ג. רמ"א סעיף ב. (דרך השלחן סעיף ב אותן נג).

לא. "יש שכחטו שמותר" - פתחי תשובה ס"ק ד בשם הפלתיי ס"ק א, הובאו דבריו בלחם ושמילה (לחם ס"ק ו), וכ"כ החיד"א בשינויו ברוכה ס"ק ו, והחכמת אדם כלל קטן דין ב. 'למעשה אין להתייר' - סדרי טהרה ס"ק ד הובאו דבריו בלחם ושמילה ס"ק ו, עורך השלחן סעיף ה, צמח צדק בפסקין דין. (דרך השלחן סעיף ב אותן נד).

לא. בטורת השלימים כתוב: מותר לזרוק את החפץ על בגדייה, והמחמיר תבא עליו ברוכה (ס"ק ב). ובמקור חיים כתוב: אסור לזרוק חפץ על בגדייה (ס"ק י). ולhalbכה הכריע בשבט

הלו להחמיר (ס"ק ד ד"ה וכן מש"כ). (דרך השלחן סעיף ב אותן נה).

לו. פתחי תשובה בשם תשובה באර משה חלק ה סימן קמה. (דרך השלחן סעיף ב אותן נו).

סגולת נפלה לבנים צדיקים ולדור ישרים מבורך – הקפדה על הלוות הרחכות

כתב בספר פלא יועץ:

"ולפי זהירות שיזהרו בסדר קדושה בימי נידה – [בכל דיני ההרחכות], כך יצכו לנפש קדושה אל הولد, וכו' ובזה גיבור הארץ יהיה [זרעו] דור ישרים יבורך." [אות נ].

וכמאמור התפילה בשעת הדלקת נרות שבת קודש:
"זכנו לגדל בניים ובני בניים חכמים ונבונים אוחבי השם יראי אלוקים, אנשי אמת זרע קודש בהשם דבקים, ומאיירים את העולם בתורה ובמעשים טובים ובכל מלאכת עבודה הבורא".

לדעת ההלכה – בכל מצב

ה - י - ד - ע - ת?!

כדי לשמר את ההלכה – צריך לדעת אותה!
שאלות רבות בהלכות היום יום מתעוררות לנו בהלכות
חשובות אלו, האם אנו יודעים לפטור אותן ההלכה למעשה
"בזמןאמת?"

עיסוקים

- .א. האם מותר לקרוא בספר אחד או בעיתון בלבד?
- .ב. האם מותרים לлечת תחת מטריה אחת בחורף?
- .ג. לטלות כביסה על החבל ביחיד?
- .ד. להכין לה אמבטיה לצורך הכנה לטבילה מצויה?
- .ה. להכין מים לנטילת ידים שחരית?
- .ו. האם מותרת האשה לאחוז את נר ההבדלה?

הושטה

- .ז. נפלה שמיכתה האם מותר לכוסותה?
- .ח. לשמש כ"קוואטער" – [להוביל את התינוק לברית] ביום הכיפורים?

משחקים

- .א. האם מותר לשחק בחנוכה בסביבון, לשחק יחד בשחמט, דמקה, קלפים, ומשחקי חברה?
- .ב. להתנדנד בננדנה?
- .ג. האם מותר לשגר לה פוחים ליום הולדתה, ולאחר מכן?
- .ד. נתינת מתנה ביום נידותה?

טיול

- .ה. האם מותרים לשוט בסירה יחדיו?
- .ו. האם מותרים לנסוע לטיול לבדים במכוונות?
- .ז. לנסוע לחתונה, לבקר ידידים או לקברי צדיקים, לגני חיות או למזוזיאונים?
- .ח. לצאת לטיול רגליים?
- .ט. הליכה לכוטל המערבי ביום נידותה?

טיפול בתינוק

ית. האם מותר לאכול משייר

אשכול ענבים, או פלח תפוז
שלה?

הנמצא בידי האשפה?

כה. האם מותר להשתמטש
מוץץ או לטפוף טיפול אוניברסיטת שניים, תרופה, שפטון,
סביר שלה?

יט. האם מותר ליתן תרופה או

טיפול כאשר הוא בידה?

כ. להביא את התינוק אליה

למייטה?

הסתכלות במקומות המכוונים
כו. האם גרבים שkopofot
נחשבות לכיסוי?

כא. להוריד עגלת מהאוטובוס?

יחדיו?

כז. מהמרפק עד כף היד האם
נחשב למקומות המכוונים?

סעודה

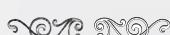
כח. צידי הצוואר מהיכן צריך
לכסות?
כט. האם מותר לבעל להיות נוכחה
בשבוע לידה?

כב. מהו גובה ההיכר ביןיהם?

cg. האם צריך הריכר ביןיהם כאשר

אנשים נוספים יושבים עימם

ליד השולחן?

ואמרו חז"ל עשה לך רב! – והסתלק מהספק.
לשם כך קובצו כל אותן שאלות ורבות נוספות המצויות בחיי היום ים
לספר אחד

המדריך השלם להלכות הרוחקות – דרכי טוהר

עם מאות הוראות ברורות מגדולי פוסקי דורנו שליט"א.
הספר שמורי הוראה אמרו עלייו: "מההוראה ספר זה יהיה בכל בית".
בהקדשה של זמן מועט בכל יום תצcho לדעת את ההלכה, ולベンים צדיקים
ותלמידי חכמים.

ניתן להציג את הספר בראש הספרים 'אור החיים'

או בטלפון: 052 – 7669977

לבירורים: 057 – 3107100

דרך – המכוון לביאור השולחן ערוץ

בהוצאת 'דרך'

המכוון לביאור השלחן ערוך

ניתן להשיג: 057-3107100 / 052-7669977
ובחניות הספרים המובייחות

המדריך השלם לסייע קצה בי"ד ח"ב

דרך טוהר ◀
עם פסקי הגר"ש אלישיב, שבת הלוי, חות שני
ושאר פוסקי דורינו שליט"א

מהווים לכל שאלה - תשובה!
תשובות לכל הספקות והשאלות
הנוגעות להלכות הנחות
שבסייע קצה בי"ד חלק ב.
הספר מסודר לפי נושאים כולל
בתוכו מאות דוגמאות מעשיות
מוח"י חיים יום. ומעוטר בהסכימות
נהבות מגולי פוסקי דורינו שליט"א

**ספר חובה
בכל בית יהודי**

חדש בעולם התורני

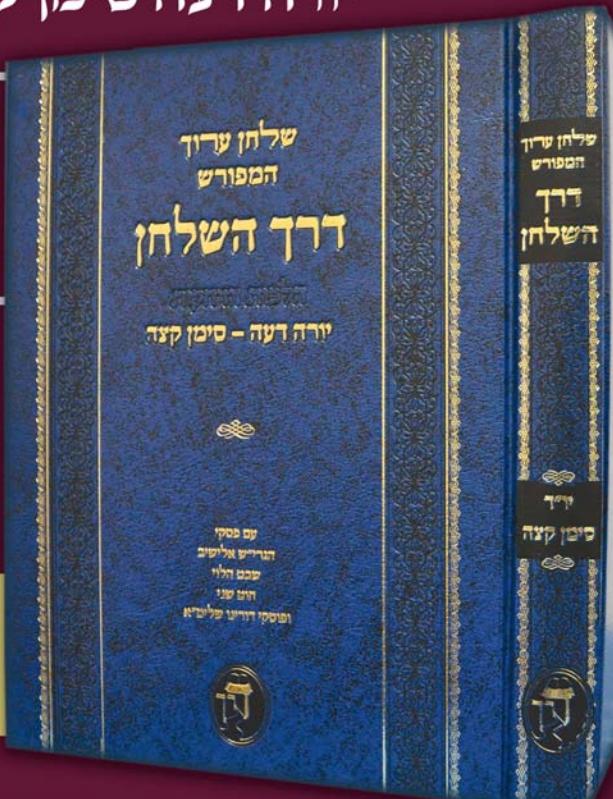
שולחן ערוך המפורש דרך השלחן ►

יורה דעתה סימן קצה

לראשונה!!! פסקי תשבות אחרונים
על סדר השלחן ערוך יי"ד סימן קצה.
עם פסקי הגורי"ש אלישיב, שבט הלווי,
חות שני ושאר פוסקי דורינו שליט"א.

לפניהם סעיף פתיחה - מהגמרא
בית יוסף והראשונים.
בסעיף - ביאור השלחן ערוך
ונושאי כליו מלוה בדוגמאות מעשיות
עם פסקי תשבות האחרונים.

ספר חובה !
למורים הוראה, תלמידי חכמים
אברכי כולל, וכלל היכלי התורה

נס' ד

הപצה ראשית
''יפה נוף'' פלאדיים"